

ŠTVRTÝ TÝŽDEŇ

V našom živote sú veci, pre ktoré je hodno žiť i zomrieť. Niekedy sa však stane, že strach z ľudí, zo smrti, z denných výziev života prevažuje naše presvedčenie a zaniehanie pre spravodlivosť a pravdu.

Už sme ale videli, že bázeň Božia víťazí nad všetkými ostatnými strachmi nášho života; že správne porozumenie Božej autority či zvrchovanosti a nášho vzťahu s ním vkladá všetko do správnej perspektívy. V nasledujúcich lekciách sa pozrieme na ďalšie skutočnosti, ktoré potrebujeme vedieť a ktoré potrebujeme uvádzať do života aby sme neboli spútaní či uväznení strachom. Začneme témou: ako prekonať strach z ľudí.

Keď sme ohrození ľuďmi, ktorých vidíme, počujeme, cítime, ako ísť ďalej v dôvere v Boha, ktorého nevidíme? Odpovede nájdeme v slovách svätého Písma, keď budeme študovať životy Božích ľudí, ktorí sa naučili ako mať neustále bázeň Božiu napriek zúfalým či beznádejným situáciám, ktorým čelili vo svojom živote. Pozrime sa, čo hovorí Boh a čo robili títo ľudia.

Pozorovanie: Začneme tým, že sa vrátíme k veršu z minulých lekcí, ktorý nám ukazuje, čo chce Boh, aby sme vedeli o strachu z ľudí a čo to prináša do našich životov.

Úloha: Prečítajte si Príslovia 29,25 a potom:

- poznačte si slovíčko strach
- poznačte si slovíčko dôvera

Diskusia:

- Ktoré dve skutočnosti sú tu dané do kontrastu?
- Aký je konečný dôsledok strachu z ľudí?
- Keď sa dívaš na svoj život či na život ľudí okolo teba, do akých pascí či nástrah môže človeka priviesť strach z ľudí?
- Už minule sme hovorili, že niektoré preklady tu prekladajú „bude povýšený“ a že toto slovo znamená, že bude v bezpečí. Ako môžeme, na základe týchto slov, dosiahnuť takýto status?

Príslovia 29,25

Kto sa trasie pred ľuďmi, kladie si pascu, ale kto dôveruje Hospodinovi, bude v bezpečí.

Pozorovanie: Ako už bolo hovorené, máme dve možnosti: dôverovať Bohu alebo žiť v strachu z ľudí. Tento kontrast je skutočne obrovský, keď si uvedomíme, aký je človek bez Boha. Pozrime sa teraz na niektoré biblické verše, aby sme videli, aký je Boží pohľad na smrteľného človeka.

Úloha: Prečítajte slová zo žalmu 14,1-5 a z listu Rimanom 3,10-18 a vyznačte si:

- všetky zmienky, ktoré hovoria o človeku
- všetky zmienky o strachu

Diskusia:

- Čomu ste sa z týchto slov naučili o ľuďoch, ktorí nemajú bázeň Božiu vo svojom živote a nemilujú Boha?

Žalm 14,1-5

Blázon si v srdci hovorí:
„Boha niet!“ Konajú skazonosne a ohavne, niet nikoho, kto by konal dobro.

² Hospodín hľadá z neba na ľudí, díva sa, či je aspoň niekto rozumný, kto hľadá Boha.

³ Všetci poblúdili, všetci sa zvrhli, niet nikoho, kto by konal dobro, niet ani jediného.

⁴ Nevedia azda všetci páchatelia neprávosti, čo zožierajú môj ľud, akoby jedli chlieb, a Hospodina nevzývajú,

⁵ že raz sa budú strachom chvieť? Boh je totiž s pokolením spravodlivého.

Rimanom 3,10-18

¹⁰ ako je napísané: Nieto spravodlivého, niet ani jediného,

¹¹ niet rozumného, niet nikoho, kto by hľadal Boha.

¹² Všetci sa odvrátili, napospol sa stali neužitočnými. Niet nikoho, kto by robil dobro, niet ani jediného.

- Keď narazíš na takýchto ľudí alebo sa dostaneš pod ich autoritu či vplyv, máš z toho strach? Ak áno, ako sa s týmto vyrovnávaš – ako vtedy jednáš?

Pozorovanie: Ak títo ľudia nepatria Bohu, komu teda patria?

Úloha: Prečítajte si slová Jána 8,42-44; Efezanom 2,1-3 a Kolosanom 1,12-14 a potom si vyznačte:

- každú zmienku o Bohu
- každú zmienku o nás ľuďoch: my, nás, ich...
- každú zmienku o diablove (zámená, synonymá)

Diskusia:

- Čo sa zo slov Jána učíme o ľuďoch, ktorí neveria v Ježiša Krista?

- Kto je otcom týchto ľudí a aký je?

¹³ Ich hrdlo je otvorený hrob, svojimi jazykmi podvádzali, hadí jed majú na perách.

¹⁴ Ich ústa sú plné kliatby a horkosti.

¹⁵ Ich nohy sa náhlia prelievať krv,

¹⁶ na ich cestách skaza a bieda,

¹⁷ nepoznali cestu pokoja

¹⁸ a v ich očiach niet bázne pred Bohom.

Ján 8,42-44

⁴² Ježiš im povedal: „Keby bol Boh váš Otec, milovali by ste ma, veď ja som vyšiel a prichádzam od Boha. Neprišiel som sám od seba, ale on ma poslal.

⁴³ Prečo nechápete moju reč? Preto, že nemôžete počúvať moje slovo.

⁴⁴ Vaším otcom je diabol a chcete plniť žiadosti svojho otca. On bol od počiatku vrahom ľudí a nestál v pravde, lebo v ňom niet pravdy. Keď hovorí lož, hovorí z toho, čo mu je vlastné, pretože je klamár a otec lži.

- Čo sa zo slov Efezanom a Kolosanom učíme o ľuďoch, akí boli predtým, než uverili v Ježiša Krista?

Efezanom 2,1-3

¹ Aj vy ste boli mŕtvi vo svojich priestupkoch a hriechoch,

² v ktorých ste kedysi žili podľa ducha tohto sveta, podľa kniežata nadzemskej moci, ducha, ktorý teraz pôsobí v neposlušných synoch.

³ Medzi nimi sme aj my všetci kedysi konali podľa žiadostí svojho tela, keď sme žili podľa zálub tela a mysle, a boli sme od prirodzenosti deťmi hnevu, tak ako aj ostatní.

- Čo sa z týchto veršov učíme o Bohu?

Kolosanom 1,12-14

- Ako tieto slová popisujú diabla, a aká je oblasť jeho vlády?

¹² budete ďakovať Otcovi, ktorý vás urobil účastnými na podiele svätých vo svetle.

¹³ On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna,

¹⁴ v ktorom máme vykúpenie a odpustenie hriechov.

- Ako ti tieto pravdy o bezbožných ľuďoch môžu pomôcť pri porozumení, prečo by ťa nemal ovládať strach z ľudí?

Pozorovanie: Ako by sme mali jednať keď čelíme reálnemu strachu z ľudí?

Úloha: Prečítajte slová Žalm 118,4-9 a potom:

- vyznačte každú zmienku o strachu...
- vyznačte zmienky o nás: my, ja, nás...
- vyznačte zmienky o dôvere a útočisku...

Diskusia:

- Čomu ste sa naučili vyznačením slovíčok či zámena, ktoré nás popisujú?

- Čomu sa tu učíme o strachu, dôvere, útočisku?

- Čo máme robiť, keď čelíme strachu a ako túto pravdu môžeš aplikovať do svojho života?

- Slovíčko „kniežatá“ v 9. verši označujú niekoho, kto má vládu či pozíciu vlády. Myslíš si, že vtedy ľudia viac dôverovali svojim lídrom než Bohu? Alebo, že viac si vážili svojich lídrov než Boha?

- Nachádzaš v tejto alebo v predchádzajúcich lekciách nejaké pravdy o Bohu, ktoré viedli k zmene tvojho zmýšľania v tom, že si predtým, pokiaľ ide o ochranu a pomoc viac dôveroval svojim (politickým) lídrom než Bohu?

- Nachádzaš v týchto pravdách praktickú pomoc?

Žalm 118,4-9

⁴ Nech povedia tí, čo sa boja Hospodina: „Jeho milosrdenstvo trvá naveky.“

⁵ V tiesni som vzýval Hospodina a Hospodin mi odpovedal a vyslobodil ma.

⁶ Hospodin je so mnou, nebojím sa. Čo mi urobí človek?

⁷ Hospodin je so mnou, medzi mojimi pomocníkmi, pohrdavo sa pozriem na tých, čo ma nenávidia.

⁸ Lepšie je utiekať sa k Hospodinovi, ako spoliehať sa na človeka.

⁹ Lepšie je utiekať sa k Hospodinovi, ako spoliehať sa na kniežatá.

Pozorovanie: Podíme sa teraz pozrieť na to, ako máme jednať so strachom, keď sa dostaneme do „bojovej“ situácie s ľuďmi, ktorí sú nepriatelia Boží.

Úloha: Prečítajte slová z knihy Deuteronomium 20,1-4 a Žalm 115,9-11 a potom si vyznačte:

- každú zmienku o ľuďoch aj zámená
- každú zmienku o Bohu
- každú zmienku o strachu
- slovíčko „dôvera“.

Diskusia:

- Na akú situáciu pripravuje Boh svoj ľud?
- Aké sú Božie inštrukcie pre jeho ľud?
- Čomu sa v týchto slovách učíme o Bohu? Ako nám viera v Boha a dôvera v jeho slovo pomáha v tom, aby sme neprepadli strachu?
- V čom bola ich alternatíva dôvere v Boha?
- Čo slová z uvedeného Žalmu hovoria o Bohu?
- Aká fráza sa tu opakuje; čo si myslíš prečo?
- Ak žiješ v bázni Božej, ako by si mal/a jednať a prečo?
- Je Boh dôveryhodný? Ako to vieš?

Deuteronomium 20,1-4

¹ Keď pôjdeš do boja proti svojim nepriateľom a uvidíš kone, vozy a ľud početnejší než si ty, neboj sa, pretože s tebou je Hospodin, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z Egypta.

² Krátko pred začiatkom boja predstúpi kňaz pred ľud a prehovorí.

³ Povie: ‚Počuj, Izrael! Dnes sa chystáte do boja proti svojim nepriateľom. Neklešajte na mysli! Nebojte sa, neľakajte sa a nemajte z nich strach!‘

⁴ ‚Veď Hospodin, váš Boh, ide s vami, bude bojovať za vás proti vašim nepriateľom, aby vás zachránil.‘

Žalm 115,9-11

⁹ Izrael, dúfaj v Hospodina! On je tvojou pomocou a štítom.

¹⁰ Áronovci, dúfajte v Hospodina! On je vašou pomocou a štítom.

¹¹ Hospodinovi ctelia, dúfajte v Hospodina! On vám je pomocou a štítom.

Pozorovanie: Pozrime sa, ako jeden kráľ reagoval na hrozby iných ľudí. Nájdeš tu ponaučenia pre svoj život.

Úloha: Prečítajte slová 2Kronickým 20,1-12 a potom:

- Vyznačte zmienky o Jošafatovi
- Zmienky o Bohu (aj zámená)
- Zmienky o strachu

Diskusia:

- Popíš situáciu, v ktorej sa nachádza Jošafat.

- Ako sa cítil Jošafat v danej situácii? Bola to normálna reakcia? (vid' verš 3.).

- Ako by si sa ty cítil/a v danej situácii?

- Čo Jošafat robil?

2Kronickým 20,1-12

¹ Neskôr Jošafáta napadli Moábčania, Ammónčania a s nimi niektorí Meunci.

² Jošafát dostal hlásenie: „Mohutný dav spoza mora a zo Sýrie sa valí proti tebe a je už v Chacecón-Tamáre, teda v Én-Gedi.“

³ Jošafát sa preľakol, dopytoval sa Hospodina a po celom Judsku vyhlásil pôst.

⁴ Vtedy sa zhromaždili Júdovci, aby hľadali pomoc u Hospodina. I zo všetkých judských miest ho prišli vzývať.

⁵ Jošafát si zastal v zhromaždení Júdovcov a Jeruzalemčanov v Hospodinovom dome pred Novým nádvorím

⁶ a zvolal: „Hospodin, Bože našich otcov, či nie si Bohom na nebi a či nevládneš nad kráľovstvami všetkých národov? V tvojej ruke je moc a sila, nikto ti nemôže vzdorovať.“

- Čomu sa z týchto slov učíme o Bohu?
- Keď vieš aký je Boh, ako to tebe či vôbec Božiemu ľudu môže pomôcť v podobných situáciách?
- Aké konkrétne veci urobil Jošafat v situácii, keď sa bál – keď bol premožený strachom?
- Čomu sa učíme z tejto situácie kráľa Jošafata, čo si môžeme privlastniť do nášho života keď zápasíme so strachom?

⁷ Bože náš, či si nevyhnal spred svojho izraelského ľudu obyvateľov tejto krajiny a či si ju navždy nedal potomstvu svojho priateľa Abraháma?

⁸ V nej sa usadili a postavili v nej svätyňu tvojmu menu. Povedali si:

⁹ „Ak sa vyskytne nejaké zlo: meč súdu, mor či hlad a my predstúpime pred tento dom a pred teba, lebo v tomto dome prebýva tvoje meno, a budeme vo svojom trápení volať k tebe, ty nás vypočuješ a zachrániš.“

¹⁰ Teraz sú tu Ammónčania, Moábčania a obyvatelia seírskoho pohoria, cez územie ktorých si Izraelu nedovolil prejsť, keď prichádzal z Egypta, ale sa im vyhol a nevyhubil ich.

¹¹ Ako sa nám len odplácajú! Prišli nás vyhnáť z tvojho vlastníctva, ktoré si nám pridelil.

¹² Bože náš, či ich nebudeš súdiť? Ved' my sami nevládžeme vzdorovať tomuto úžasnému davu, ktorý tiahne proti nám, ani nevieme, čo si počať, k tebe upierame svoj zrak.“-

Pozorovanie: Jošafatov príbeh pokračuje...

Úloha: Prečítajte 2Kronickým 20,14-15.17.20.

- vyznačte všetky zmienky o Bohu
- vyznačte všetky zmienky o Jošafatovi
- vyznačte všetky zmienky o strachu (aj synonymá)
- vyznačte slovo „dôvera“

Diskusia:

- Čo sa z týchto slov učíme o Bohu?

- Čo v 20. verši hovoril Jošafat ľudu aby robili?

- Ako sa tieto slová vzťahujú k tým, ktoré sme čítali v knihe Deuteronomium? (Pamätajte na to, že ľudia považovali Mojžiša nie len za vodcu ale aj za proroka).

- Komu mali ľudia dôverovať: ľuďom, ktorých vidia alebo Bohu, ktorého nevidia?

- Viete kto nakoniec vyhral tento boj? Akým pravdám sa tu učíme, ktoré môžeme aplikovať v situácii, keď sme v pokušení viac sa báť ľudí ako Boha?

2Kronická 20,1-5.17.20.

¹⁴ Vtedy dal Hospodinov duch v zhromaždení vnu knutie Jachazielovi...

¹⁵ Ten prehovoril: „Dobre počúvajte všetci Júdovci, obyvatelia Jeruzalema i kráľ Jošafát! Tak vám vraví Hospodin: „Nebojte sa a nedeste sa tohto mohutného davu. Nebude to boj váš, ale Boží.“

¹⁷ V tomto prípade nemusíte bojovať. Rozostavte sa a zostaňte stáť. Uvidíte, ako vás Hospodin zachráni. Júdovci a Jeruzalemčania, nebojte sa a nedeste sa! Zajtra vyrazíte proti nim a Hospodin bude s vami.““

²⁰ Včasráno vstali a vyrazili na Tekóanskú púšť. Pri ich odchode si Jošafát zastal a zvolal: „Počúvajte ma Júdovci, a obyvatelia Jeruzalema! Verte v Hospodina, svojho Boha, a obstoňte! Verte jeho prorokom a šťastne sa vám povedie.“

Pozorovanie: Pozrime sa na to, ako si môžeme byť istí, že chodíme v bázni Božej a nie v strachu z ľudí.

Úloha: Prečítajte slová z knihy Jozua 1,1-3.7-9.

- vyznačte si všetky zmienky o Jozuovi
- vyznačte si zmienky o strachu
- vyznačte si zmienky o zákone – kniha zákona
- vyznačte si výpoveď „buď silný – odvážny“

Diskusia:

- Aké inštrukcie dal Boh Jozuovi?

- Čo povedal Boh Jozuovi, že mu to dodalo odvahu?

Vysvetlenie

Aby sme získali správny obraz toho, čo Boh povedal, potrebujeme si vysvetliť Hebrejský význam niektorých slov:

„Silný“ znamená pripevniť sa, chytiť či chopiť sa niečoho...

„Odvážny“ znamená pohotovú fyzicky i psychicky...

„Zdesený“ znamená zlomiť sa, byť prevalcovaný strachom...

„Zúfať si“ znamená ochabovať, klesať, vzdať sa...

„Kniha Zákona“ je Tóra a teda zväzok prvých päť kníh Mojžišových. Každý kráľ si mal urobiť vlastnú kópiu knihy Zákona.

- Čomu sa tu učíme o knihe Zákona?

- Boli Božie slová o tom, že Jozua má zachovávať slová knihy Zákona iba čosi nepovinné, voliteľné?

Jozua 1,1-3.7-9

¹ Po smrti Hospodinovho služobníka Mojžiša oslovil Hospodin Mojžišovho pomocníka Jozuu, syna Núna:

² „Môj služobník Mojžiš zomrel. Vstaň teda, prejdi cez Jordán, ty i všetok tento ľud, do krajiny, ktorú dávam Izraelitom.

³ Dal som vám všetko, na čo stúpi vaša noha, ako som to povedal Mojžišovi.

⁷ Len buď silný a veľmi odvážny, aby si konal podľa zákona, ktorý ti prikázal môj služobník Mojžiš. Neodboč od neho ani napravo, ani naľavo, aby si si rozumne počínal vo všetkom, čo podnikneš.

- Vo svetle týchto skutočností, čo si myslíš, ako dôležité je Božie slovo keď dôjde na to, či sa budeme báť ľudí alebo budeme žiť v bázni Božej?
- Čo sme sa naučili z 2 Kronickým 20. o Jošafatovom poznaní Boha, Božích prísľubov a inštrukcií, ktoré dal Boh svojmu ľudu? (Pamätaj na to že aj Jozua aj Jošafat mali k dispozícii iba slová Mojžišove).
- Aký bol a je tvoj postoj k Božiemu slovu a ako to formovalo a formuje tvoje jednanie a prístup k okolnostiam života?
- Aké miesto má Božie slovo v tvojom živote? V akom súlade je to so slovami Jozua 1,8?
- Popíš situáciu, keď ti poznanie Božieho slova pomohlo neupadnúť do pasce zo strachu z ľudí. Ak si nevieš spomenúť, čo by to mohlo pre teba znamenať?

⁸ Nech sa táto kniha zákona nevzdiali od tvojich úst. Rozjímaj však o nej vo dne i v noci, aby si zachovával všetko, čo je v nej napísané, lebo vtedy sa ti zdarí cesta a budeš si počínať rozumne.

⁹ Prikázal som ti predsa: Bud' silný a odvážny, nestrachuj sa a nezúfaj! Ved' Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš.“

Vysvetlenie

Aby sme získali správny obraz toho, čo Boh povedal, potrebujeme si vysvetliť Hebrejský význam niektorých slov:

„Silný“ znamená pripevniť sa, chytiť či chopiť sa niečoho...

„Odvážny“ znamená pohotový fyzicky i psychicky...

„Zdesený“ znamená zlomiť sa, byť prevalcovaný strachom...

„Zúfať si“ znamená ochabovať, klesať, vzdať sa...

„Kniha Zákona“ je Tóra a teda zväzok prvých päť kníh Mojžišových. Každý kráľ si mal urobiť vlastnú kópiu knihy Zákona.

- Nakoniec skús pouvažovať nad tým, ako by tá láska k peniazom mohla dostať preč od života v bázni Božej? Myslíš si, že je to problém dnešných dní? Hovorte o tom v skupinke.

Zhrnutie: každý z nás budeme v našom živote čeliť strachu z ľudí. Jediný strach, ktorý dokáže premôcť a vyhnať strach z ľudí je „strach“ Boží, život v bázni Božej. Preto neustále potrebujeme byť zmocňovaní a obnovovaní v porozumení, kto Boh je. Uvediem tri skutočnosti ako v tomto porásť a ako to robiť:

Po prvé: čítaj denne Božie slovo a sýť sa Božím slovom. Nie z povinnosti, ale preto, že žijeme každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích Dt 8,3; Mt 4,4. Uč sa ako študovať Božie slovo induktívnym spôsobom a dovoľ Bohu aby ťa On vyučoval, tak ako to hovoria slová Žalmu 119,102.

A práve toto je hlavná služba našej misijnej organizácie Precept Ministries: upevňovať ľudí v Božom slove, aby boli hlboko zakotvení v Božom slove a aby ich to viedlo k hlbokej úcte k Bohu a ku životu v bázni Božej. Máme mnohé nástroje na to, aby ľudia boli vyučovaní v tom, ako objavovať pravdu Slova, ako ísť hlbšie do porozumenia Slova, ako sa stať a byť skutočným učeníkom Ježiša Krista. Naša služba dospelým, dorastencom či deťom funguje vo viac než 150 krajinách a v 70 jazykoch.

Po druhé: čím viac žiješ životom v bázni Božej, čím viac Bohu dôveruješ a žiješ v poslušnosti jeho slova, bez ohľadu na okolnosti života, budeš duchovne silnejší – silnejšia. Život v bázni Božej ti prinesie taký hlboký pokoj a priazeň Božiu, že budeš po tomto túžiť stále viac.

Po tretie: vyhľadávaj spoločenstvo učeníkov Ježiša Krista a zostávaj v ňom, ktorí ti môžu byť oporou a taktiež ti poskytnú korekciu a usmernenie do života viery. Boh nás preto pozýva žiť v spoločenstve tela Kristovej cirkvi lebo potrebujeme jeden druhého. Pamätaj na to, že „trojitá šnúra sa tak ľahko nepretrhne“ Kaz 4,12.

Na budúce budeme hovoriť o strachu zo smrti, lebo smrť je skutočnosťou nášho pozemského života s ktorou sa potrebujeme vysporiadať v Božej moci a odvahe.

¹² ...toho, čoho sa bojí tento ľud, vy sa nebojte ani sa nestrachujte. ¹³ Ale Hospodina Zástupov posväcujte, jeho sa bojte a jeho sa strachujte. Iz 8,12-13